

[K. B. Andersen.]

dømmelse af en ministers ansvar, og senere, at der må gives adgang til en retslig prøvelse, så er det mere egnet til at desorientere end til at vejlede, al den stund for det første ingen drømmer om at ville påstå, at det parlamentariske ansvar kan stå alene, og for det andet adgangen til retslig prøvelse allerede består — selvfølgelig med undtagelse af de punkter, hvor det fremsatte forslag betyder en udvidelse af det bestående retsgrundlag.

Hertil kommer den almindelige bedømmelse af det juridiske ansvars betydning, der går som en rød tråd op gennem ministeransvarlighedsdrøftelserne i godt og vel de sidste 100 år lige fra Krieger i 1849 til den højtærede justitsminister for lidt siden, at — for at bruge Kriegers ord — :

„Hovedsagen er ikke så meget det juridiske ansvar, der kun i ekstreme tilfælde vil blive bragt i anvendelse, som det politiske ansvar“, og med den højtærede ministers ord for lidt siden:

„Det må nøgternt erkendes, at det retlige ansvar ikke har tilnærmelsesvis samme betydning som det politiske.“

At provisorieårenes særlige form for demokrati — det var jo dengang, da forholdet mellem venstre og højre var, skal vi sige noget andet, end det senere er blevet — måtte skabe en forstærket interesse for det juridiske ansvar hos den daværende opposition, er da uden videre klart, men det ændrer jo ikke den bedømmelse, der må gælde under normale demokratiske tilstande. Det er forståeligt, at ombudsmanden, professor Hurwitz, i en kronik i Politiken om ministeransvarligheden efter at have gennemgået de gældende regler for dette forhold kan spørge:

„Hvad vil man i grunden mere?“

Som det vil være tingets medlemmer bekendt, kan der heller ikke som svar på spørgsmålet hvorfor henvises til kommissionsbetænkningen, for så vidt som 12 af kommissionens medlemmer afviser en ministeransvarlighedslov, afviser med den motivering, at de gældende ansvarsregler er tilstrækkeligt omfattende, at de er tilfredsstillende, at det ikke vil være muligt i en særlig lov at angive ansvarsgrundlaget mere præcist, at udformningen af sådanne regler

vil give anledning til betænkeligheder, at der ikke er behov for en sådan lov, at ulemperne vil være betydeligere end fordelene, og at det derfor vil være rigtigst ikke at søge en særlig ministeransvarlighedslov gennemført. Et mindretal på ét medlem, det trettende, anser det for rigtigst at søge en særlig lov gennemført. Men det er bemærkelsesværdigt, at det pågældende medlem, professor Poul Meyer, ikke først og fremmest har et juridisk udgangspunkt for sit ønske. I en kronik i Information, hvor det forslag, vi her har til behandling, gennemgås, udtaler professor Poul Meyer:

„Når jeg mente og stadig mener, at en ministeransvarlighedslov er berettiget og nødvendig, er min begrundelse først og fremmest af folkelig-politisk karakter, man kan også sige af psykologisk karakter.“

Hermed er vi ovre i det svar på spørgsmålet hvorfor, der vel er den direkte begrundelse for, at vi i dag beskæftiger os med dette forslag. Det er helt klart, at der ved siden af den juridiske vurdering, ved siden af en vurdering af det allerede bestående retlige grundlag for ministeransvaret, altid ganske selvstændigt kan anlægges en politisk vurdering af betimeligheden af at samle ministeransvarlighedsreglerne, for så vidt angår det retlige ansvar, i en særlig lov.

Under åbningsdebatten udtalte den højtærede statsminister herom bl. a. følgende efter at have omtalt kommissionen (tidenden sp. 277):

„Men med kommissionsbetænkningens afgivelse er kun en juridisk vurdering afgivet; det er vor opgave at lade en politisk vurdering følge efter. Og jeg vil da gerne sige her, at intet medlem af denne regering vil have noget imod, at der sker en præcisering af ministres ansvar for deres embedsførelse ved en særlig lov om ministres ansvar, samt at regeringen gerne vil medvirke til, at et forslag til en sådan lov forhandles, såfremt et juridisk holdbart og forsvarligt grundlag kan findes, gennemføres.“

Den højtærede statsminister gav videre tilsagn om medvirken til en fordomsfri drøftelse.

Hvad angår det næste spørgsmål, hvordan, er det i første række spørgsmålet om,